

ЕФЕКТИВНІСТЬ І РЕЗУЛЬТАТИВНІСТЬ УПРОВАДЖЕННЯ ОПЕРАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА ПІДПРИЄМСТВІ

EFFICIENCY AND EFFECTIVENESS OF IMPLEMENTATION OPERATIONAL ACTIVITIES AT THE ENTERPRISE

У статті детально досліджено підходи до розуміння сутності поняття «операційна діяльність» підприємства у сучасній науковій літературі. Окрім цього, за 2021–2023 рр. проаналізовано показники фінансової звітності, які характеризують рух грошових коштів і результати провадження операційної діяльності ПрАТ «Київська кондитерська фабрика «ROSHEN», яка виступає об'єктом оцінки ефективності здійснення операційної діяльності. Окреслено структуру виробництва ПрАТ «Київська кондитерська фабрика «ROSHEN» та обсяги реалізації продукції підприємства за 2021–2023 роки. Встановлено, що попри належні можливості ПрАТ «Київська кондитерська фабрика «ROSHEN» забезпечує доволі високий рівень ефективності провадження власної операційної діяльності, її результативність, виражена у показниках рентабельності, бажає кращого. Представлено розрахунковий аналіз ризику банкрутства ПрАТ «Київська кондитерська фабрика «ROSHEN» за моделлю О. Терещенка, який свідчить, що підприємству на сьогодні властива низька ймовірність настання банкрутства.

Ключові слова: операційна діяльність, результативність, фінансова звітність, цикл, ефективність виробництва, ПрАТ «Київська кондитерська фабрика «ROSHEN», ймовірність банкрутства, рентабельність.

The operational activity of the enterprise, as an economic category, occupies an extremely important place in the management system of the enterprise not only because the achievement of its strategic goals and the adoption of balanced management decisions to strengthen the competitiveness of the enterprise and the identification of factors for increasing the efficiency and effectiveness of its activities depend on the results of its implementation, but also because the understanding of the specifics and features of operational activity largely depends on whether the enterprise will exist at all. The essence of the concept of "operational activity" of the enterprise in modern scientific literature is investigated in detail in the article. In addition, the indicators of financial statement, which characterize cash-flow and the results of operational activity of PJSC "Kyiv Confectionery Factory "ROSHEN" for 2021–2023, are analyzed. For PJSC "Kyiv Confectionery Factory "ROSHEN", which acts as an object of evaluation of the effectiveness of operational activity, volumes of products sales and the structure of production are outlined for the same period of 2021–2023. It is established, that in spite of appropriate capabilities of PJSC "Kyiv Confectionery Factory "ROSHEN" to ensure fairly high level of efficiency in the implementation of own operational activity, its effectiveness, expressed in terms of profitability, requires better. A calculated analysis of the bankruptcy risk of PJSC "Kyiv Confectionery Factory "ROSHEN", according to Tereshchenko's model, is presented (it shows, that the enterprise currently has a low probability of bankruptcy). In order to improve the situation, the management of the enterprise can be recommended to implement a number of the following measures, which should have a positive effect on the growth of the efficiency and effectiveness of the implementation of operational activities, namely: to ensure the optimization of costs of the company's production costs by improving its assortment and to review the provisions of the current sales policy of the factory, which should accelerate the pace of sales of its products, as well as reduce the burden on it in terms of the company's operating costs.

Keywords: operational activity, effectiveness, financial statement, cycle, production efficiency, PJSC "Kyiv Confectionery Factory "ROSHEN", bankruptcy probability, profitability.

УДК 658.8

DOI: <https://doi.org/10.32843/infrastruct81-7>

Лункіна Т.І.

д.е.н., доцент, виконуючий обов'язки професора кафедри менеджменту, Чорноморський національний університет імені Петра Могили

Саркісян С.А.

студентка, Чорноморський національний університет імені Петра Могили

Лункіна Є.М.

студентка, Чорноморський національний університет імені Петра Могили

Lunkina Tetiana

Petro Mohyla Black Sea National University

Sarkisian Suzanne

Petro Mohyla Black Sea National University

Lunkina Elizaveta

Petro Mohyla Black Sea National University

Постановка проблеми. Операційна діяльність підприємства виступає основним видом діяльності підприємства, ефективність і результативність провадження якої характеризує реальні можливості підприємства отримувати очікувані доходи із реалізації його продукції, виходити на достатній рівень прибутковості діяльності та підтримувати її конкурентоспроможність. Саме тому, неефективна та збиткова операційна діяльність – це запорука того, що підприємство не здатне нарощувати свою вартість, не в змозі задовольнити інтереси власних економічних суб'єктів (персоналу, споживачів продукції, бізнес-власників тощо), а також ризикує опинитися на межі банкрутства. З огляду на це виникає необхідність проведення комплексного дослідження, у центрі уваги якого стане аналіз показників й усіх тих аспектів, які найкраще

характеризують ефективність та результативність провадження операційної діяльності сучасного виробничого підприємства.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Чимало вчених і науковців присвятили власну діяльність вивченню питань, пов'язаних із дослідженням ефективності та результативності операційної діяльності підприємства (серед яких можна згадати Архіпова Н.М. [1], Бохонко І.В. [3], Маляренко А.В. та Конєву Т.А. [5], Кліпкову О.І. [4], Машлій Г.Б. [7] тощо). Але у більшості розглянутих досліджень майже зовсім не приділяється увага тому, наскільки сильно результати провадження операційної діяльності підприємства можуть впливати на потенційний ризик його банкрутства, у зв'язку із чим акцентовано дане питання на прикладі одного з провідних українських виробничих підприємств.

Постановка завдання. Метою статті є науково-теоретичне обґрунтування, аналіз ефективності та результативності провадження операційної діяльності на підприємстві.

Виклад основного матеріалу дослідження. Операційна діяльність підприємства, як економічна категорія, займає вкрай важливе місце у системі управління підприємством не тільки тому, що від результатів її провадження залежить досягнення його стратегічних цілей та прийняття виважених управлінських рішень на посилення конкурентоспроможності підприємства та виявленню факторів підвищення ефективності й результативності його діяльності, але й і тому, що від розуміння специфіки та особливостей операційної діяльності багато у чому залежить те, чи буде взагалі існувати підприємство. У табл. 1 представлені підходи до розуміння сутності поняття «операційна діяльність» у сучасній науковій літературі, які характеризують її специфіку й характерні особливості з тієї чи іншої наукової думки.

Тож, узагальнюючи інформацію із табл. 1 можна зазначити, що на думку провідних сучасних науковців України у галузі фінансів та економіки «операційна діяльність» підприємства в цілому являє собою основний вид його діяльності, який забезпечує виконання поставлених керівництвом підприємства цілей у сфері виробництва і реалізації продукції, від чого прямо залежить не тільки дохідність цієї самої діяльності, але й і існування самого підприємства (тобто, важливість ефективного та результативного провадження операційної діяльності дуже важко переоцінити).

У якості об'єкта оцінки ефективності й результативності провадження операційної діяльності було обране таке підприємство, як: ПрАТ «Київська кондитерська фабрика «ROSHEN».

Варто зазначити, що:

– номенклатура кондитерської продукції, яка випускається фабрикою, нині налічує понад

170 найменувань різних кондитерських виробів (тістечок, тортів, кексів, мармеладу, зефіру, печива та й крекерів) із середньозваженим обсягом виробництва у 100 тонн продукції на добу;

– виробництво усієї кондитерської продукції «ROSHEN» на фабриці виконується на спеціалізованому високоякісному обладнанні українських та європейських виробників. Виробничі об'єкти ПрАТ «Київська кондитерська фабрика «ROSHEN» сертифіковані згідно з вимогами міжнародних стандартів якості (ISO 9001: 2008) та безпеки харчових продуктів (ISO 22000: 2005);

– у кожному із цехів кондитерської фабрики розміщені спеціалізовані технологічні схеми виробництва кондитерської продукції згідно з асортиментом (що дозволяє персоналу цих цехів підтримувати належний рівень якості всіх кондитерських виробів). Своєю чергою, господарства, що обслуговують фабрики утворюють цілковиту систему її технічного обслуговування у сфері ремонту кондитерського обладнання, у сфері створення запасів сировини, матеріалів і готової продукції, а також сфері організації переміщення вантажів всередині кондитерської фабрики та за її межами [9].

Показники фінансової звітності, які характеризують результативність та ефективність провадження операційної діяльності, можна розподілити на 2 основні групи: ті, які характеризують результати провадження операційної діяльності підприємства згідно зі Звітом про фінансові результати (Форма № 2); ті, які характеризують рух грошових коштів при провадженні операційної діяльності підприємства згідно зі Звітом про рух грошових коштів (Форма № 3). У табл. 2 представлені показники фінансової звітності, які характеризують результати операційної діяльності підприємства за 2021–2023 роки.

Своєю чергою, у табл. 3 представлені показники, які характеризують рух грошових коштів ПрАТ «Київська кондитерська фабрика «ROSHEN» у

Таблиця 1

Підходи до розуміння сутності поняття «операційна діяльність» у сучасній науковій літературі

Сутність поняття «операційна діяльність»	Джерело
Виокремлення ключових завдань підприємства, затвердження плану дій і розподілу його ресурсів, які є необхідними для досягнення поставлених підприємством довгострокових цілей провадження основної діяльності	[1, с. 21–26]
Вид діяльності (що приносить дохід підприємству і не є інвестиційною чи фінансовою діяльністю) й така величина грошових потоків, яка являє собою ключовий індикатор достатності грошових коштів підприємства для погашення зобов'язань, підтримання продуктивності підприємства, виплат дивідендів і інвестування коштів без залучення зовнішніх джерел фінансування	[3, с. 59–61]
Основна діяльність, яка тісно пов'язана з виробництвом або реалізацією продукції (товарів, робіт та послуг), що – є визначною метою створення підприємства та забезпечує основну частину його доходу	[4, с. 122–127]
Вид діяльності, що здійснюється в межах операційної системи із метою створення будь-якої користності через перетворення вхідів (ресурсів усіх видів) у виходи (готові продукти та послуги)	[5, с. 46–49]
Основний вид діяльності підприємства, із метою здійснення якого воно створене, яке співпадає з його місією і полягає у виробництві й реалізації основної продукції (товарів, робіт, послуг) підприємства	[7, с. 18–20]

Джерело: сформовано авторами на основі вищезазначених матеріалів

результаті провадження операційної діяльності за 2021–2023 роки.

Тож, представлені дані та розрахунки у табл. 2, 3 надають змогу зробити такі висновки:

– чистий дохід від реалізації продукції ПрАТ «Київська кондитерська фабрика «ROSHEN» у порівнянні базисного 2021 р. й 2023 року збільшився на 29,9 %, що є майже аналогічним рівню збільшення витрат на собівартість продукції

підприємства за той самий період у 28,75 %. Це не можна вважати позитивною характеристикою ефективності операційної діяльності фабрики, тому що, чим більше темпи зростання чистого доходу від реалізації продукції підприємства перевищують темпи зростання її собівартості, тим ліпше;

– за 2021–2023 рр. собівартість реалізованої продукції ПрАТ «Київська кондитерська фабрика «ROSHEN» в середньому складала 86–88 %

Таблиця 2

Ключові показники фінансової звітності ПрАТ «Київська кондитерська фабрика «ROSHEN», які характеризують результати провадження операційної діяльності підприємства за 2021–2023 рр.

Показник (стаття) фінансової звітності	Календарний рік (період)			Динаміка	
	2021 р.	2022 р.	2023 р.	Абсолютне відхилення (+/- тис. грн.)	Відносне відхилення (+/- %)
Чистий дохід від реалізації продукції, товарів, робіт й послуг (2000)	979 286	903 195	1 272 251	+292 965	+29,91
Собівартість реалізованої продукції, товарів, робіт й послуг (2050)	(863 265)	(775 911)	(1 111 465)	(248 200)	+28,75
Валовий прибуток (2090)	116 021	127 284	160 786	+44 765	+38,58
Операційні доходи (2120)	5 572	924	6 012	+440	+7,89
Адміністративні витрати й витрати на збут (2130–50)	(68 066)	(64 462)	(85 006)	(16 940)	+24,88
Операційні витрати (2180)	(37 238)	(60 084)	(74 638)	(37 400)	+100,43
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток (2190)	16 289	3 662	7 154	–9 135	–56,08
Фінансовий результат до оподаткування (2290)	30 283	(984)	13 793	–16 490	–54,45
Чистий фінансовий результат: прибуток/збиток (2350–2355)	25 779	(984)	11 387	–14 392	–55,82
<i>Елементи операційних витрат ПрАТ «Київська кондитерська фабрика «ROSHEN»</i>					
Матеріальні затрати (2500)	174 098	212 654	255 676	+81 578	+46,85
Витрати на оплату праці (2505)	442 969	388 308	604 330	+161 361	+36,42
Відрахування на соціальні заходи (2510)	96 421	84 184	132 201	+35 780	+37,1
Амортизація (2515)	152 718	184 767	198 451	+45 733	+29,94
Інші операц. витрати (2520)	107 635	30 344	80 344	–27 291	–25,35
РАЗОМ (2550)	973 841	900 257	1 271 002	+297 161	+30,51

Джерело: складено і розраховано авторами на основі даних та інформації фінансової звітності підприємства [10]

Таблиця 3

Показники фінансової звітності ПрАТ «Київська кондитерська фабрика «ROSHEN», які характеризують рух грошових коштів у результаті провадження операційної діяльності підприємства за період 2021–2023 рр.

Показник (стаття) фінансової звітності	Календарний рік (період)			Динаміка	
	2021 р.	2022 р.	2023 р.	Абсолютне відхилення (+/- тис. грн.)	Відносне відхилення (+/- %)
1	2	3	4	5	6
Надходження від реалізації продукції, товарів, робіт та послуг (3000)	1 012 621	959 776	1 354 584	+341 963	+33,77
Повернення податків (ПДВ) та зборів (3005)	139 706	–	–	–139 706	–
Надходження цільового фінансування (3010)	9 634	6 094	9 794	+160	+1,66
Надходження від авансів і % за залишками грош. коштів на рахунках (3020–3025)	492	3 230	3 554	+3 062	+622,35
Надходження від операційної оренди (3040)	123 869	90 667	165 044	+41 175	+33,24
Інші операційні надходження (3095)	2 176	3 155	17 605	+15 429	+709,05

1	2	3	4	5	6
Загальний обсяг усіх надходжень у результаті операційної діяльності	1 288 498	1 062 922	1 550 581	+262 083	+20,34
Витрачання на оплату товарів, робіт і послуг (3100)	309 936	300 032	332 032	+22 096	+7,13
Витрати оплати праці (3105)	362 824	319 279	481 348	+118 524	+32,67
Оплата відрахувань на соціальні заходи (3110)	96 736	84 884	127 532	+30 796	+31,83
Витрачання на оплату зобов'язань з податків та зборів (3115)	157 804	145 034	289 480	+131 676	+83,44
Оплата авансів (3135)	2 802	6 134	4 901	+2 099	+74,91
Інші операц. витрати (3190)	2 331	3 374	4 186	+1 855	+79,58
Загальний обсяг усіх витрачань у результаті операційної діяльності	932 433	858 737	1 239 479	+307 046	+32,93
Чистий рух коштів від провадження операційної діяльності (3195)	356 065	204 185	311 102	-44 963	-12,62

Джерело: складено і розраховано авторами на основі даних та інформації фінансової звітності підприємства [10]

вартості отриманого нею чистого доходу. Це також не можна вважати позитивною характеристикою ефективності провадження операційної діяльності фабрики, так як вже на етапі формування валового прибутку у підприємства лишається всього лише 12–14 % вартості його річного чистого доходу. А разом з ростом вартості операційних витрат, адміністративних витрат і витрат на збут, ПрАТ «Київський кондитерська фабрика «ROSHEN» за досліджуваній період 2021–2023 рр. ледве вдавалось зберігати додатне значення її чистого фінансового результату на рівні мінімальної прибутковості, що також не можна вважати позитивною характеристикою результативності операційної діяльності;

– динаміка руху грошових коштів у результаті операційної діяльності ПрАТ «Київська кондитерська фабрика «ROSHEN» за 2021–2023 рр. свідчить про те, що операційні грошові надходження

фабрики перевищували вартість її супутніх витрат операційного характеру, що можна вважати позитивним явищем. Проте, у порівнянні 2021 року й 2023 року, ЧГП від провадження операційної діяльності фабрики скоротився на 12,62 %, що знову говорить про те, що наразі темпи росту витрат операційної діяльності перевищують темпи росту надходжень у результаті її провадження (а це із негативного боку характеризує ефективність і результативність провадження операційної діяльності підприємства за досліджуваній період 2021–2023 рр.).

Наступний крок аналізу ефективності та результативності провадження операційної діяльності ПрАТ «Київська кондитерська фабрика «ROSHEN» це – динаміка виробництва й структури реалізованої продукції підприємства за 2021–2023 рр. (основні дані та розрахунки висвітлені у вигляді табл. 4).

Таблиця 4

**Динаміка виробництва і структура реалізованої продукції
ПрАТ «Київська кондитерська фабрика «ROSHEN» за 2021–2023 рр.**

Тип кондитерської продукції	Обсяг виробництва, тонн			Динаміка	
	2021 р.	2022 р.	2023 р.	Абсолютне відхилення (+/- тис. грн.)	Відносне відхилення (+/- %)
Печиво, торти, тістечка та суміжні із ними кондитерські вироби	19 566	20 124	20 768	+1 202	+6,14
Цукристі та шоколадні кондитерські вироби	10 743	10 398	10 931	+188	+1,75
Хлібобулочні вироби	5 502	5 147	4 876	-626	-11,37
Разом	35 811	35 669	36 575	+764	+2,13
Тип кондитерської продукції	Питома вага реалізованої продукції, %			Динаміка (+/- %)	
	2021 р.	2022 р.	2023 р.		
Печиво, торти, тістечка та суміжні із ними кондитерські вироби	54,63	56,41	56,78	+2,15	
Цукристі та шоколадні кондитерські вироби	29,99	29,15	29,88	-0,11	
Хлібобулочні вироби	15,37	14,43	13,33	-2,04	
Разом (всього)	100,00	100,00	100,00	-	

Джерело: складено і розраховано авторами на основі даних та інформації фінансової звітності підприємства [10]

Таким чином, результати аналізу динаміки виробництва та структури реалізованої продукції ПрАТ «Київська кондитерська фабрика «ROSHEN» за 2021–2023 рр. свідчать про наступне:

– основним типом кондитерської продукції фабрики є «печиво, торти, тістечка та суміжні з ними кондитерські вироби» (складають 54–56 % усього обсягу виробництва і реалізації продукції підприємства за 2021–2023 рр.). У порівнянні 2023 року й базисного 2021 року, обсяг виробництва цього типу кондитерської продукції збільшився на 6,1 %, що свідчить про пріоритетність реалізації у порівнянні із іншими типами кондитерської продукції фабрики;

– загальний обсяг виробництва кондитерської продукції фабрики за 2021–2023 рр. лишився майже незмінним (в середньому 36 тис. тонн на рік). Обсяг виробництва й реалізації цукристих та шоколадних виробів фабрики тримався майже на рівні третини її виробничих потужностей за зазначений вище досліджуваний період, тоді як виробництво і реалізація хлібобулочних виробів мають найменший пріоритет, який, до речі, поступово і продовжує зменшуватися (що, скоріш за все, пов'язано з коротким терміном тривалості зберігання хлібобулочної продукції у порівнянні із двома іншими категоріями кондитерської продукції підприємства).

Не менш важливими для складення комплексного уявлення про рівень ефективності та результативності провадження операційної діяльності ПрАТ «Київська кондитерська фабрика «ROSHEN» виступають показники аналізу, які характеризують рівень рентабельності підприємства і цикли його ділової активності (більш детально ця інформація представлена у вигляді табл. 5).

Таким чином, результати аналізу з таблиці свідчать про наступне:

– результативність провадження операційної діяльності кондитерської фабрики характеризується низькими значеннями показників рентабельності, що пояснюється наявністю мінімальних значень прибутковості діяльності із-за суттєвого впливу витрат собівартості продукції та операційних витрат;

– із позитивного можна зазначити зменшення тривалості операційного циклу ПрАТ «Київська кондитерська фабрика «ROSHEN» на 35,66 дня та зростання продуктивності праці персоналу фабрики (що виступає свідченням зростання ефективності провадження операційної діяльності підприємства у цьому контексті аналізу у порівнянні 2021 й 2023 рр.).

Згідно зі змістом фінального завдання, оцінимо актуальну ймовірність банкрутства ПрАТ «Київська кондитерська фабрика «ROSHEN» за моделлю банкрутства Терещенка (яка найбільш

Таблиця 5

Ключові показники комплексного аналізу, які характеризують ефективність та результативність провадження операційної діяльності ПрАТ «Київська кондитерська фабрика «ROSHEN» за 2021–2023 рр.

Показник аналізу (назва)	Формула розрахунку	Календарний рік (період)			Динаміка
		2021 р.	2022 р.	2023 р.	
Рівень рентабельності операційної діяльності, %	(Фінасовий результат операційної діяльності / Витрати операційної діяльності)*100 %	1,68	0,41	0,56	-1,12
Рівень рентабельності операційних активів, %	(Чистий прибуток / Середньорічна вартість операційних активів підприємства)*100 %	0,83	-0,03	0,36	-0,47
Рентабельність продукції кондитерської фабрики, %	(Чистий прибуток / Повна собівартість продукції)*100 %	2,98	-0,12	1,02	-1,96
Валова рентабельність продажу продукції, %	(Валовий прибуток / Чистий дохід)*100 %	11,84	14,09	12,63	+0,79
Операційна маржа, %	(Операційний прибуток / Чистий дохід)*100 %	1,66	0,40	0,56	-1,1
Чиста рентабельність продажу продукції, %	(Чистий прибуток / Чистий дохід)*100 %	2,63	-0,11	0,89	-1,74
Тривалість виробничого циклу, днів	360 днів / Коефіцієнт оборотності запасів	7,40	10,10	8,39	+0,99
Тривалість обороту дебіторської заборгованості, днів	360 / Коефіцієнт обороту дебіторської заборгованості	90,28	75,63	53,63	-36,65
Тривалість операційного циклу, днів	Виробничий цикл + тривалість обороту дебітор. заборгованості	97,68	85,73	62,02	-35,66
Продуктивність праці персоналу, тис. грн./чол.	Операційні витрати на оплату праці персоналу / Чисельність персоналу	325,98	325,46	389,44	+63,46

Джерело: складено і розраховано авторами на основі даних табл. 2 та [10]

Оцінка актуальної ймовірності банкрутства ПрАТ «Київська кондитерська фабрика «ROSHEN» за дискримінантною моделлю Терещенка

Назва моделі	Складові коефіцієнти («х»)						Z
	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	X ₆	
Модель банкрутства Терещенка	1,728	4,300	0,0036	0,00895	0,0204	0,402	3,063
Числове вираження моделі та її коефіцієнти				Приклад розрахунку			
Z = 1,5·X ₁ +0,08·X ₂ +10·X ₃ +5·X ₄ +0,3·X ₅ +0,1·X ₆ X ₁ = чистий дохід / зобов'язання (2000 / (1595 + 1695)); X ₂ = валюта балансу / зобов'язання (1300 / (1595 + 1695)); X ₃ = чистий прибуток / валюта балансу (2350 / 1300); X ₄ = чистий прибуток / виручка від реалізації (2350 / 2000); X ₅ = виробничі запаси / виручка від реалізації (1100(1101) / 2000); X ₆ = виручка / валюта балансу (2000 / 1300)				X ₁ = 1 272 251 / (726 076 + 9 888) = = 1 272 251 / 735 964 = 1,728; X ₂ = 3 165 126 / (726 076 + 9 888) = = 3 165 126 / 735 964 = 4,300; X ₃ = 11 387 / 3 165 126 = 0,0036; X ₄ = 11 387 / 1 272 251 = 0,0089; X ₅ = 26 052 / 1 272 251 = 0,0204; X ₆ = 1 272 251 / 3 165 126 = 0,402. Z = 1,5·1,728 + 0,08·4,300 + 10·0,0036 + + 5·0,00895 + 0,3·0,0204 + 0,1·0,402 = 3,063			

Джерело: складено і розраховано автором на основі табл. 3 та інформації з [2]

широко застосовується в українській практиці для складення чіткого уявлення про загрозу настання банкрутства того чи іншого підприємства країни). Результати оцінки ризику банкрутства ПрАТ «Київська кондитерська фабрика «ROSHEN» представлені у табл. 6.

Тож, результат розрахунку актуальної ймовірності банкрутства ПрАТ «Київська кондитерська фабрика «ROSHEN» за моделлю Терещенка свідчить про те, що станом на початок 2024-го року підприємству властивий низький ризик банкрутства (оскільки значення «Z» складає 3,063, що більше за 2).

Висновки. Таким чином, проведене дослідження продемонструвало, що попри певні позивні моменти, ефективність та результативність провадження операційної діяльності ПрАТ «Київська кондитерська фабрика «ROSHEN» за досліджуваній період 2021–2023 рр. у цілому бажає кращого.

Для покращення ситуації керівництву підприємства можна порекомендувати здійснити ряд наступних заходів, які мають позитивно вплинути на зростання ефективності й результативності провадження операційної діяльності, а саме:

забезпечити оптимізацію витрат собівартості продукції підприємства шляхом вдосконалення її асортименту та переглянути положення актуальної збутової політики фабрики, що має прискорити темпи реалізації її продукції, а також зменшити навантаження на неї у розрізі операційних витрат підприємства.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Архіпов Н.М. Види ефективності операційної діяльності підприємства торгівлі. *Науковий вісник Ужгородського національного університету Серія:*

Міжнародні економічні відносини та світове господарство. 2018. №18(1). С. 21–26.

2. Бова В.А., Хринюк О.С. Моделі розрахунку ймовірності банкрутства як метод оцінки фінансового потенціалу підприємства. *Ефективна економіка.* 2018. №2. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=6121> (дата звернення: 10.10.2024)

3. Боханко І.В. Сутність та особливості операційної діяльності енергетичних підприємств. *Науковий вісник Херсонського державного університету Серія: Економічні науки.* 2015. №15(4). С. 59–61.

4. Кліпкова О.І. Оптимізація операційної діяльності підприємства через впровадження логістичної концепції управління. *Вісник ЛТЕУ: Економічні науки.* 2017. №53. С. 122–127.

5. Конєва Т.А., Маляренко А.В. Фінансування операційної діяльності та показники фінансового стану підприємств кондитерської галузі України. *Науковий вісник Херсонського державного університету, Серія: Економічні науки.* 2017. №27(3). С. 46–49.

6. Кулиняк І.Я., Боцман Ю.С. Ризики ресурсного забезпечення операційної діяльності промислових підприємств: оцінювання та регулювання. *Науковий вісник НЛТУ України.* 2017. №27(7). С. 98–102.

7. Машлій Г.Б., Дзюба Т.А. Операційна діяльність підприємства як складова його ринкової діяльності. 2022. URL: https://elartu.tntu.edu.ua/bitstream/lib/39308/2/FMNESCPS_2022_Dziuba_T-Operational_activities_of_18-20.pdf (дата звернення: 08.10.2024)

8. Повне досьє на кожну компанію України: ПрАТ «Київська кондитерська фабрика «ROSHEN». URL: https://youcontrol.com.ua/catalog/company_details/00382125/ (дата звернення: 09.10.2024)

9. ПрАТ «Київська кондитерська фабрика «РОШЕН»: офіційний веб-портал. URL: <https://www.roshen.com/ua/ua/pro-roshen/fabryky-i-zavody/prat-kyivs-ka-kondyters-ka-fabryka-roshen> (дата звернення: 09.10.2024)

10. Clarity Project: актуальні дані з реєстрів перевірки контрагентів про ПрАТ «Київська кондитерська фабрика «ROSHEN». URL: <https://clarity-project.info/edr/00382125> (дата звернення: 10.10.2024)

REFERENCES:

1. Arkhipov N. (2018). Vydy efektyvnosti operatsiynoyi diyalnosti pidpryyemstva torhivli [Types of efficiency of operating activity of trade enterprise]. *Naukovyy visnyk Uzhhorodskoho natsionalnoho universytetu Seriya : Mizhnarodni ekonomichni vidnosyny ta svitove hospodarstvo*, vol. 18(1), pp. 21–26 (in Ukrainian).
2. Bova V., Khryniuk, O (2018). Modeli rozrakhunku ymovirnosti bankrutstva yak metod otsinky finansovoho potentsialu pidpryyemstva [Models of estimation of bankruptcy probability as method of evaluation financial potential of the enterprise]. *Efektivna ekonomika*, no. 2. Available at: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=6121> (in Ukrainian).
3. Bokhonko I. (2015). Sutnist ta osoblyvosti operatsiynoyi diyalnosti enerhetychnykh pidpryyemstv [The essence and peculiarities of the operational activity of energy enterprises]. *Naukovyy visnyk Khersonskoho derzhavnoho universytetu Seriya: Ekonomichni nauky*, vol. 15(4), pp. 59–61 (in Ukrainian).
4. Klipkova O. (2017). Optyimizatsiya operatsiynoyi diyalnosti pidpryyemstva cherez vprovadzhennya lohistychnoyi kontseptsii upravlinnya [Optimization of operating activity of the enterprise through the implementation of the logistic concept of management]. *Visnyk LTEU: Ekonomichni nauky*, vol. 53, pp. 122–127 (in Ukrainian).
5. Konieva T., Malyarenko A. (2017). Finansuvannya operatsiynoyi diyalnosti ta pokaznyky finansovoho stanu pidpryyemstv kondyterskoyi haluzi Ukrayiny. [Financing of operating activity and indicators of the financial state of enterprises in confectionery industry of Ukraine]. *Naukovyy visnyk Khersonskoho derzhavnoho universytetu, Seriya: Ekonomichni nauky*, vol. 27(3), pp. 46–49 (in Ukrainian).
6. Kulyniak I., Botsman Y. (2017). Ryzkyk resursnoho zabezpechennya operatsiynoyi diyalnosti promyslovykh pidpryyemstv: otsynuvannya ta rehulyuvannya [Risks of operational activities resource support of the industrial enterprises: assessment and regulation]. *Naukovyy visnyk NLTU Ukrayiny*, vol. 27(7), pp. 98–102 (in Ukrainian).
7. Mashlii H., Dziuba T. (2022). Operatsiyna diyalnist pidpryyemstva yak skladova yoho rynkovoyi diyalnosti [Operational activities of the enterprise as part of its market activities]. Available at: https://elartu.tntu.edu.ua/bitstream/lib/39308/2/FMNESCPS_2022_Dziuba_T-Operational_activities_of_18-20.pdf (in Ukrainian).
8. Povne dosye na kozhnu kompaniyu Ukrayiny : PrAT "Kyivska kondyterska fabryka "ROSHEN" [Complete dossier for each Ukrainian company: PJSC "Kyiv Confectionery Factory "ROSHEN"]. Available at: https://youcontrol.com.ua/catalog/company_details/00382125/ (in Ukrainian).
9. PrAT Kyivska kondyterska fabryka «ROSHEN»: ofitsiynyy veb-portal. [PJSC Kyiv Confectionery Factory "ROSHEN"]. Available at: <https://www.roshen.com/ua/ua/pro-roshen/fabryky-i-zavody/prat-kyivs-ka-kondyters-ka-fabryka-roshen> (in Ukrainian).
10. Clarity Project: aktual'ni dani z reyestriv perevirky kontrahentiv pro PrAT Kyivska kondyterska fabryka "ROSHEN" Clarity Project: [current data from counterparty verification register about PJSC Kyiv Confectionery Factory "ROSHEN"]. Available at: <https://clarity-project.info/edr/00382125> (in Ukrainian).